

ra fa poc més d'un any, amb motiu del cinquantè aniversari de la nostra entitat, Banca Privada d'Andorra va publicar el volum *Paraules per a la història*, que recull 100 anys de notícies d'Andorra en la premsa estrangera, des de mitjan segle XIX fins a la creació del banc, el 1958. El Principat ha atret viatgers i cronistes, fascinats pel paisatge, per la singularitat de les institucions i els costums, pel procés de modernització del país que, en una època de grans tensions i conflictes internacionals, va saber mantenir la independència. Andorra hi apareix com un indret més o menys fabulós, on conflueixen un seguit de llocs comuns que, amb el temps, n'han arribat a constituir una imatge mítica.

La Societat Andorrana de Ciències, mitjançant la revista *Papers de Recerca Històrica*, duu a terme una tasca molt important per mostrar la realitat que s'amaga darrere el mite. Des de l'any 2003, ha recollit articles sobre els temes més diversos, que ofereixen una nova imatge d'Andorra, des de la prehistòria fins al segle XXI, i ha ofert als lectors imatges poc conegudes que ajuden a reconstruir la memòria recent del nostre país. Els punts de vista són molt variats: monografies i grans panoràmiques, articles de divulgació i assaigs especialitzats, amb aportacions innovadores pel que fa al treball de camp i a la recerca d'arxiu. La revista ha tingut la col·laboració d'experts andorrans i catalans, amb algunes contribucions internacionals. Si fa més de cent cinquanta anys els corresponsals de *Le Magasin Pittoresque* o *Nouvelles annales des voyages* van donar les primeres notícies de l'existència d'Andorra als lectors europeus, en l'actualitat, especialistes de diferents procedències aprenen als andorrans la seva història.

És el cas del professor Alexander Kaffka, que publica un article, molt ben documentat, sobre Borís I, Borís Skossyreff, l'aventurer rus "pretendent" del tron d'Andorra, que ajuda a destriar realitat i fantasia. El número 6 de *Papers de Recerca Històrica* inclou com a element central un dossier amb diferents aspectes de la història del correu al Principat, elaborat per Gerhard Lang-Valchs. S'hi inclouen també dues aportacions d'història antiga, de Jordi Casamajor sobre els gravats rupestres i d'Alan Ward i Èric Jover sobre els andosins a la Segona Guerra Púnica. I dos treballs d'història medieval, de Pere Canturri sobre les singularitats del romànic andorrà i de Carles Gascón sobre el catarisme. Lars Pohle hi presenta una nova aproximació a la delinqüència, en època moderna, a partir de la història de dues famílies del segle XVII. Finalment, Arnau González planteja una reflexió general sobre la historiografia andorrana a partir d'un estudi de Roser Porta i Jorge Cebrián al voltant de la presència d'andorrans als camps nazis, que remarca la necessitat d'incloure la història d'Andorra en la perspectiva europea, ampliant les recerques i incorporant mètodes comparatius. En aquesta línia d'obertura cal destacar que, des de fa pocs mesos, *Papers de Recerca Històrica* es pot consultar a la xarxa, gràcies a un acord de col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans.

Banca Privada d'Andorra vol agrair a la Societat Andorrana de Ciències l'oportunitat de participar en aquest projecte i destacar l'esforç dels investigadors que hi col·laboren i de totes les persones que el fan possible.

Joan Pau Miquel i Prats
Director general
Banca Privada d'Andorra